

2 Kórinti

Ísu wíyómpa'a iyówana Póro moórá-waai úmai afakaeté-aataiya'iyo miyáumai-aatai maisuwéna maanááí agaimái Kórinti-naoraa-waasi Ísuni aampa'ó kun-kwáásí tímakaiye. Póro Máséndóniyaa-marafa'a mérowana Táítási Kórinti-nao'l tuwéna Pórompa'a wémena Kórinti-waasi-taai kosimámuvana Póro iséna séna aúfáíma agaimái tímakaunda isasá isésa tuwímbai sáwí'o ombá tínaaembä uwásukaawasa tuwímbai ímba miyá ésa kentáfesa sésa ímba érai'a Ísuni aantá-waasin-iye wésewe séna érai'a Ísuni aantá-waasin-iye síwae séna maanáúfáí agaimarówasa mátímkakaawe.

¹ Kemá Póro maanááí agai-timúmpo ísáaro. Moóráwigon-awi'a Tímoti kentáásí waásigo kesé'a méraisa'a agaimaráúmpo ísáaro. Maníkó wení imáyáafinkemba kentáfena séna aantá-waasi éma Ísu Káráisitin-aai kosimátíma'mae núwo séna si'mákaifo ísáaro. Kórinti-naopakewi Maníkón-aaisafe'a érai'emo sewí ísáaro. Ákayaa-marafa'a Kórinti-naopakewiye fí'o-fl'on-daopakewiye méraawi Fasi'aénkóní waási ísáaro.

² Maníkó kentáásifowawe Fasi'aénkó Ísu Káráisitiye úwoi túwa'nai esarai aáno'o uwátinkaayantafe'a inaí súne.

³ Kentáásí Fasi'aénkó Ísu Káráisitin-afowa Maníkón-áwí'a mósa maráúmne. Wemá kentáásifowama arumbó uwásinkáíwai siráfaenasa

súwa'nai iwáín-áwíta mósá maráúmne. ⁴ Fí'o-fí'on-umbai-tantaa'a seyaafá'á kentááfá'ó timbá Maníkó siráfaiyaimba póna fí'o-fí'on-umbai-tantaa'o tuwímbaifa'o tínda Maníkómó siráfaiyaintenta úmai kesáá miwí kanaa'a arásáfitinkanaumne. ⁵ Káráísitimba áí'o úni'a uwánkówasa Káráísitini waási-i'o úndarakemba sí'a índa-i'o uwásínkáámba miyáumai Maníkómó Káráísitimbo aráfaiyaintemba miyáumaisa óraata siráfaiyaiye. ⁶ Kembiwísé'a méta túwa'nai ówánanasa sáwí'o urómpinkemba Maníkó tí'maena kawepá'á métínkariye. Miyá ówándarakemba sí'o únita uwásínkóntha Maníkó siráfaiyaiye. Keséta méraawanasasa sí'o únita uwásínkóntha ímba ifátuwaundasa fasi'ámaisa méraumne. Miyáumai tí'a índa-i'o uwátinkaiyamba kesáámó uráundantembo miyá é'o ímbo ifátuwe'o fasi'ámaimo méraiyyambo éna Maníkó kenkwárá'á tiráfitinkainiye. ⁷ Sí'o úni'o uwásínkaraantenta tí'a índa-i'o uwátinkáámba miyáumai Maníkómó siráfaiyaintemba tiráfitinkaiyamba séta mindásafe'a fasi'ámai
ménawaéwe óraaka séta timu'maréta méraumne.

⁸ Kesí waásisono. Ésiyaa-marafataamo maéwánda fí'o-fí'on-umbai-tantaa'a kentááfá'ó túmba mináái isáíwae séta simátimumpo ísáaro. Minúmbái-tántáá'ó fí'oran-oraal'-umbai-tantaa'a úwata kentááfá'ó túmba póta puwónaumne séta súnareta ⁹ sínkamiyata púwónda-kanaan-iyé séta súnareta ímba kentáásí fasi'aéntámbán-ifo Maníkóní fasi'aéntámbá kísausa wémaeta méraumne. Maníkó pukáampinkembo

íyáfasintinkaiwaini fasi'aéntámbá kísausa wémaeta méraumne súndasafenasa minóráá'-úmbái-tántáá'á kentáásáfá'á tiyáye. **10** Umbaitántáápimbá puwónae ówándafinkemba Maníkó síyótaisa uwásinkowata súnaraundasa póna miyámó uráintemba ínáye. Sáwísampinkemba síyótaisa úmaena iyínáye séta méraumne. **11** Kewárá'á kentáásáfé'a Maníkómpá'á súwa'nai e'a inaí seró. Sáwifa'nanka inaí síyana Maníkó súwa'nai índa mindásafesa Maníkómpá'á súwi sénááwe.

Póro karo'-ááí ímbo simátímakain-aai.

12 Waási túranka'o méraundasafeta imáyáá úndasa sirumpinkén-ímáyáágó séna kawel'-úmaisa méraumne sisatá aamoisá wéune. Marapá'-ááigóní áwáuma ímbo imáyáá éta Maníkó úwoisaamo súwa'nai intáféta imáyáá éta Maníkóní kísau aantemba maéta ímbo kae'-áiwárá'-wáásíyáán-úmaisa méraundantemba kentúranka'a érai'a miyá úmaisa méraumne. **13-14** Agaimái timúnda-aufaifimba ímbo kaumbo-kae'-ááí simátimumpo toráumaimo awáné'o ísaraan-aai aantemba tafisímai súne. Kentáásí áwáuma kárika'a suwánaafo suwánamai kawé'á íwae sé'a únda miyámó é'o é'a Fasi'aénkó Ísu kumíndara'a kentáfétaamo aamoimó ondantembá kentáásáfé'a aamoí ónááwe.

15-16 Kembiwí kentáásáfé'a aamoí uwásinkááwe-aai imáyáá uráundasafe'a sé'a kae-kánáá kentópa'a kómé'a Máséndóniyaa-marafa'a kónae únda kentópa'a kuré'a tiyuwé'a wéme'a Máséndóniyaa-marafa'a kuré'a kouweré'a

aneka'á kentópa'a tiyé'a tiyuwé'a Yúndiyaa-marafa'a ténaumne siyáumne. Kae-kánáámó kawe'ó uwátínkáana'a súwa'nai íya'a Yúndiyaa-marafa'a ténaumne-imayaamo uráundasafe'a mináái siyáumne. ¹⁷ Miyámó ónæe uráunda ímba miyá uráundasafesa kempínkémbá tuwímbai kentáfesa sésa kae'-ááiwárá'-wáásín-ye siyáafo kentópa'a kónaumne siyáunda marapá'-wáásímó ontembá ímba miyámó únda mimbórá-ímáyáá úmai mimbórá-ááí afora'á simátímkauumne. ¹⁸ Maníkó érai'-aai aantembo siyáintemba simátímkauunda-aai ímba kae'-ímáyááfínkémbá-ifo mimbórá-ímáyáá úmai mimbórá-ááí afora'á simátímkauumne. ¹⁹ Sáírásiye Tímótiye kewé kentópa'o maéwánda Maníkón-ááninko Ísu Káráísitin-aaisa simátímkauunda wemá moórá-aai afora'á séna moórá-aai aúpá'á tuwéna miyá ímbo iwái póna seyaafá'-ááí afora'-aantemba siwáín-aai simátímkauumne. ²⁰ Maníkó seyaafá'-ááí símai fasi'ámakaimba Ísu Káráísitintafena siyáimba póna paápé uráiyе. Ísu Káráísiti miyá-séyááfá-kísáumó maiyáintafeta Maníkó siyáin-aaisafeta érai'-aaiye súnanasa Maníkón-áwí'a óraa'a wéraiye. ²¹ Maníkó Ísu Káráísitimba kentáawé kembiwíyé kááísasinkaraisata fasi'ámaisa méraumne. Kentáá wemparí'a úmarena ²² kesí waásin-owe séna érai'a wení waásisa úne sendasáfénasa wení ámútankomba ai'marówana kentáásirumpimba kumbéraimba mindásafeta séta to'mayaa uwásínkarainta miyá íníyesa súne. Miyámó uráintafe'a ímba kae'-ááiwárá'-wáásíyáámbá úne.

23 Maníkó kesí kísaugomba awánaraiwain-aúranka'o simátimunda-aai érai'-aain-ye. Kórinti-naopa'a kentópa'a kónae séwánda óraaka simátíménana tirunkó umbaí taifó sé'a ifátuwe'a ímba kuráumne. **24** Maníkón-aaisafe'a érai'e fasi'ámai sé'a wempá'á timankúnkúmbo uráamba póta kentópa'o kondasá Maníkón-aaisafe'a timankúnkúmbo oró-ááísá ímba aneka'á sénaumpo tirunkó aamoí índasafeta kempímbá taankarotámai méta kísausa komaénaumne.

2

1 Imáyáa é'a sé'a aneká kentópa'a wé'a sáwi'o ontáf'e'a óraaka simátíménana tirunkó umbaí taifó sé'a káfé'a ímba kónaumne siyáumne. **2** Kentirumbó umbaí tátinkáanasamo ésa kesirumbó kawe'ó uwásinkaiyawi ímba ménaawe. **3** Kentópa'a ímbo kuráundara'a sé'a aúfáífimba toráumai awáné'a sáwi'o ombá kawe'á uwátinkaiwae sé'a kentópa'o kondá ímba sirunkó umbaí táiníye sé'a mináúfái agai-timé'a kawe'-úmaimo méraantafena kesirunkó kawe'ó índawi mináúfái agai-tímakaumne. Kesirunkómó kawe'ó ínganamo éna kentirunkówárá'í kawe'ó índa mindá érai'-aain-ye. **4** Mináúfái agai-timéwánda sirunkó umbaí tówa'a kentáf'e'a óraal-imayaá é'a áfááraumai ifl'á tátinke'a tirunkó umbaí táindasafe'a ímba mináúfái agai-tímakaumpo Poro wenaruntá áfááraumai símakaiye síyantafe'a mináúfái agai-tímakaumne.

Sáwi'o uráin-kwaasisafe'a enáái tai'áye serómó siyáin-aai.

5 Kempínkémbá moórá-waasigo sáwi'o uráintafena ímba kempín-aantembanifo

kembjiwífinkémbá tuwímbaifimba umbai-tántáá'á wéraiye. Seyaafápímbá umbai-tántáá'á wéraiye-aai miyán-óráá'-ááí ímba sénae sé'a tuwímbaifimba umbai-tántáá'á wéraiye-aai súne. ⁶ Tímakaunda-aufai toráumai awáné'a símai moórá-aaイヤ'-maré'a fasi'aén-ááí minkwáásígombá simánke'a wení ewaa'á ímba mé'a sáwí'o uráintafe'a mimbéyámbá amé'a ímba fí'om-beyamba áméro. ⁷ Káfé'a wentáfé sé'a enáái taí'áiye sé'a ímba aneka'á imáyáa úmae iyé'a aráfáero. Kemó ámé-sawi-meyamba waé'wae'a ínana séna ímba kanaa kawe'-ámpá'á kónaumne séna ifátuwáífainifo ⁸ wentáfé sé'a embá siruntá amúmpo kawe'-úmai méraao seró-ááí óraaka súne. ⁹ Ááéma kentáfé sé'a simátimunda-aai isánqaa Ína isánááo sé'a kentópa'a ímba wé'a mináúfáifímbá agai-tímake'a timu'makáumne. ¹⁰ Sáwí'o uráin-kwaasigontafe sé'a wenáái taí'áiye sé'a ímbo aneka'ó imáyáamo ontembá kewárá'á miyá úne. Sáwí'o uráintafe sé'a wenáái taí'áiye sé'a ímba aneka'á imáyáa é'a Ísu Káráísitin-aúrankala kentáfé'a imáyáa é'a miyá úne. ¹¹ Waántawáñkoni sáwí-kisaugoni áwáuma awánéta kentáá íyáákaifo séta sáwí'o uráintafeta aneka'á ímba imáyáa úmae iyéta séta wenááima taí'áiye súne.

Tóróasifa'a ména Póro óraa'-imayaamo uráin-aai.

¹² Ísu Káráísitin-aai ásé-qai kosimátimenae sé'a Tóróasi-naopa'a komaéwánda minááímó isáiyantafena Fasi'aénkómó to'mayaamá úmba awáné'a ásé-qai simátimenae sé'o ówánda ¹³ kesí waásigon-awi'a Táítási kentí

naaópakemba Tóróasi-naopa'a ímba téna kentáái tasimásímíntafe'a ayaafái uwááe'a ímba awáné'a óraa'-imayaa é'a sé'a tiyuwé'a kónaumne sé'a Máséndóniyaa-marafa'a tiyáumne.

*Ísuní fasi'aéntámbá siyáántán-kwimái
áfontaamo fáúnda-aai.*

¹⁴ Maarán-ááísáféta Maníkómpá'á súwisa súne.

Ísu Káráísiti íyáákarentafena Maníkó wentéta kááísasinkenasa óraaka sisatá siyáántán-kwimái áfonta fáúne. Maníkó si'marówata Káráísitin-aai seyaafá'-máráfá'á kosimátimunasasa ísááwana wenááigo asaa-wiyúnkáámbá úmaena seyaafá'-máráfá'á wété wéye. ¹⁵ Maníkó séna Ísu Káráísiti kentáfena imáyáa éna kesí kísaumo máímba asaa-wiyún-kánámó agáéntemba wéye simbá miyámó intembá Ísu Káráísitin-aai simátimunanasa Maníkó kentáásáfena séna Ísu Káráísitimo intembá asaa-wiyún-kánámó agáéntemba owé wésiye. Maníkón-arááímo wáéwi minkwíyúmbá ísááwasa waántawankon-arááímo wáéwi minkwíyúmbá ísáámba wéowe. ¹⁶ Waántawankon-arááímo wáéwi puwésa Maníkóní némpa'a maé'mae'o íyawí Ísu Káráísitin-aai simátimunda-aaísafesa ánkúkaamban-aye sewasá Maníkón-arááímo wáéwi minááísáfesa sésa asaa-wiyúnkáámbá wéye sésa maé'mae'a ónááwe. Maníkón-aai simátímén-aai óraa-kísaun-ifo waási aantemba ímba kanaa'a wémaewe. ¹⁷ Maníkó si'marówata Káráísitiní kísaú-waasi méta wenaúranka'a Maníkón-aai éraq'-aai simátimeta ímba kae'-ááiwárá'-wáásíyáántá únasasa méyámbáréwa'a

óraa¹-ontamba maénæ sésamo ontembá tuwímbai Maníkón-aai simátíménasasa méyámbá simíwae sésamo ontembá kesáá ímba miyásá éta Káráisitini kísau-waasi
méta Maníkón-aai érai¹-aaisa simátimune.

3

Aú-aai símaimo kááísamakain-aai.

¹ Minááímó simátimundasafeta ímba kentáá súwí'a maéta wéiyune. Tuwímbai aúfái agai-tímúwasa maimaésa mätímúwa'a toráumai awáné'a kawe'án-owe siyáafo kesáá ímba miyá éta kentáásí kísaura'-aufai agai-tíménata toráumai awáné'a aamoí uwásinkaiwae-ita ímba éta ímba kentáásí kísaura'-aufai agááero súmpo Maníkó si'maráísata wení kísusa wémaumne. ²⁻³ Tuwímbaimo fí'owiti kísaugoni aúfái awánésamo aamoimó uwátinkáántemba tuwímbai-waasi kembiwí tuwánésa sésa érai'a Ísu Káráisiti Póroe'a kísau máen-kwaasiye wenté'a ti'marówasa wenáái tasimátímúwasa isésa érai'e suwaná Káráisiti wení waási-i'a uwátinkowana Maníkó fasi'aénkwáráwíni ámútanko miwítirumpimba méraisasa méraawe wésewe. Mindásafe'a kembiwí Káráisiti agaiyáin-aufaiyaamba owe. Ísu Káráisitini kísaugoni aúfái ímba óntanka'o agaiyáin-aufaiyaan-ifo kempá'a wérain-kisau tuwánaantafeta aamoisá uwátinkaumne.

⁴ Ísu Káráisiti kentáá fasi'aémbá símísata Maníkón-aúrənk'a'a fasi'ámai méta minááísá súne. ⁵ Kentááfímbá fasi'aémbá ímba wéraisata minkísáúsá wémaumpo Maníkóní fasi'aéntántá minkísáúsá wémaumne. ⁶ Maníkó aú-aai

símaimo kááísamakain-aai kosimátimewananasa wenaúranka'a arupíse uwátinkainasa mérhaiyantafena fasi'aéntá símakiye. Mináú-áái símaimo kááísamakain-aai maarán-iye.

Ímba Maníkó Mósesembo simámakain-amaamban-ifo Maníkóní ámútanko kentáásirumpimba méraisata wemó siyáintenta únda-aain-iye. Maníkó Mósesembo simámakain-amaamba ímba kanaa'á arááiwáéntafesa Maníkón-aúranka'a ímba arupíse úmai mésa puwí-ámpá'á wégofo Maníkóní ámútanko imáyáasa símisata Káráísitin-aaisafeta érai'e séta aúí'a úmaisa maé'maeta wéune.

⁷ Naaofá'á Maníkó Mósesemba óntan-kwandaaiya'a siyáánkai-amaamba agai-ámakaimba minámáámbá arááiwáenae sésa umbá ímba kanaa'á arááiwáesa taráímae iyésa mindásafesa puwí-ámpá'á wégowe. Maníkó Mósesembo ámáámbo simámakonka'a Maníkómpákémbá sáma paápé éna Mósesen-óika'a sáma paápé úwana óntan-kwandaaiya'o siyáánkai-amaambo agaimarómba maimaéna Ísareri-waasifa'a kumúwasa Mósesen-óika'a sáma wéna póna túgáyáagaya úwasa ímba kanaa'á awánowana ánaaembá uwákuraiye.

⁸ Naaofá'á Maníkó Mósesemba siyáánkai-amaambo simámakonka'a Maníkóní sáma paápé uráifo káfé'a Maníkó wení ámútankomba ai'maráísana wení waási tirumpimbá mérhaiye-aai paápé imbá póna Maníkóní sáma óraa'an-iye. ⁹ Maníkó Mósesemba siyáánkai-amaamba simámakaimba pósá ímba kanaa'ó arááiwáéntafesa puwí-ámpá'á wégowe. Maníkó

minámáán-ááímó paápé únka'a wení sáma wérowana káf'e'a Maníkó wení ámútanko wenaúranka'o arupíse uwátinkáín-aai paápé isaná póna wení ságoni fasi'aémbá óraa'a wéraiye. ¹⁰ Káf'e'a aú-aai símaimo kááísamakain-aai wéraisana iyáákarai-ságoni fasi'aémbá wéraimba póta séta Maníkó Mósesembo siyáánkai-amaambo simámakai-ságoni fasi'aémbá sáwísamba iyésá súne. ¹¹ Maníkó Mósesembo simámakain-aai wááu-aain-ifo aú-aai símaimo kááísamakain-aai waé'wae'o índa óraa'-aain-iyé. Wááu-aai simámakonka'a ságoni fasi'aémbá wérombanifo káf'e'a waé'wae'a índa-aai paápé isaná póna óraa-sama fasi'aémbá wéraiye.

¹² Mináái fasi'aén-ááí waé'wae'o índa-aai ísaraunda póta ímba sáá'a isatá óraaka'a minááísá wésimatimune. ¹³ Mósesemo uráintemba ímba miyásá wéune. Mósese Ísareri-waasisafena séna kesóipa'o wérai-sama uwá'wimba awánaafo séna ampantasámbá óika'a káátaraiye. ¹⁴ Ísareri-waasi táá'-aantemba

isésa tirunté'a marésa maé'óm̄ba pós̄a káf'e'o méraan-kwaasi Maníkó símaimo kááísamakon-aai aúfáífinkemba toráumai isésa minááígóní áwáuma ímba kawel'-úmai wéisaawe. Mósesemo óipa'o ampantasámbá káátamakowasa sámo ímbo awánaraantemba káf'e'a Maníkón-aai aúfáífimbo toráúsómba miwítí imáyáago fáikuraisana kumeu'á isasá pós̄a mináúfáígóní áwáuma ímba awánamai kawel'á wéowe. Ísu Káráísitiye'a kááísamai méraawi Maníkón-aai-aufai torausésa minááígóní áwáuma kawel'-úmai wéisaawe.

15 Káfé'o méraan-Isareri-waasiwara'a Maníkón-aai Mósesemo agaimakáin-aaimo toráúsómba miwítí imáyáago fáíkuraisana kumeu'á isasá pósá minááígóní áwáuma ímba ísáfo **16** Fasi'aénkó Ísu Káráísitimp'a tembá minkúméú'á taí'láinkakemba minááígóní áwáuma kawel'-úmai wéisaawe. **17** Fasi'aénkó Ísu Káráísitiye'o súnda wení ámútankontafe'a súne. Fasi'aénkóní ámútanko tirumpimbó mériwai sáwi-imayaagomo ta'ótokaimpinkemba faútinkáísasa kawel'-úmai méraawe. **18** Isareri-waasiti imáyáago ímbo kawel'-úmaimo ísaraantemba kentáásí imáyáago ímba miyá isanasá Fasi'aénkóní ságó kentáá sásá wégasinkaiye. Fasi'aénkó Ísu Káráísitini ámútanko kentáásirumpimbó ména wenkáání'a uwásinkenasa wení sáma siménasa miyá úmae wéiyiye.

4

Sawefimbó wímakaawanamo ááémo kará'wintemba miyáráántáámó únda-aai.

1 Maníkó aruntá uwásinkenasa mindásafena kesí kísaú máero séna símakaisata wenáái simátimundasa ímba suwesaraín-ye séta wétuwaumpo **2** wenáái simátíméndasafeta aúpá'ó tigaesáfésamo ombá sínaaembä uwámeta ímba karo'á simátiyweta Maníkón-aaigomba waé'mai-aai ímba simátimeta Maníkón-aúranka afora'á érai'-aai simátimunasasa suwánésasa érai'-aai aantemba wésewe tirumpinkémbó síyantafeta Maníkón-aúranka'a miyásá súne. **3** Ásé-aai afora'ó simátimundasa minááígóní áwáu ímbo isésamo ésa miwí Maníkóní némpa'a mésa

puwí-ámpá'ó wégowin-owe. ⁴ Waántawanko marapá'ó káráwiyaiwai miwítí imáyáa kumeu'á uwátinkáísasa Ísu Káráisitin-aaisafesa ímba timankúnkúmba wéowe. Waántawanko séna Káráisitin-aigo sáma kátinkáífo séna miwítí imáyáa kumeu'á uwátinkáísasa Káráisitini sáma ímba wéawanaawe. Maníkómó méraintemba Káráisiti miyá isaná waántawanko séna Káráisiti sáma kátinkáífo séna miwítí imáyáa kumeu'á wéuwatinkaiye. ⁵ Kesáá ímba óraa'-waasi úmpo Ísu Káráisitintafe'a kentáásí óraakon-ye síyantafeta wenáái kosimátimeta wení kísau-waasisa méraunda póta wétuwa'nai-une. ⁶ Áwáura'a kumeu'á úwana Maníkó sáma kaaó súwana sámo karáimba wemá sámo kásínkáíwisaan-ye. Ísu Káráisiti ói'-imayaa úndasa Maníkóní fí'oran-awaumo awánaandasafena sásá wégasinkaiye.

⁷ Kesáá ímba fasi'aréta ásé-aaisata'ótokaumpo sawefíimbó wímakaawanamo ááémo kará'wintemba miyá éta ásé-aaisa ta'ótokaumne. Suwánésa minááigómó íyáákarai-fasi'aenkomba awánésa sésa ímba miwífínkémbán-ifo Maníkómpáké-fásí'áémbán-ye síyantafeta ímba fasi'éta mifásí'áéntá ta'ótokaumne. ⁸ Namuro-wáásimó tímakiyantafesamo úkóntemba fí'o-fí'on-umbai-tantaako kentáá úkúraa isatá tu'ma'ó wéraimpinkenta mótuweta wégune. Tuwímbai-kanaa séta nórə sétaqwa Maníkóní kísau wémäumno séta ímba ifátá tukáumne. ⁹ Sáwita uwásínkáámbanifo Maníkó ímba siyúwáísata méraumne. Sínkamomba ímba tai'ásuwaawata úwoisa súnaraumne. ¹⁰ Ísumbo

sáwí'o uwánkesamo tufúwanamo pukáin-ampata kündasa pósa Ísu maé'mae'a isaná wení fasi'aémbá kentáafímbó wérain-aai wéisaawe. **11** Méraundasa aasiyaasi-kánáá séta Ísuni waási-i'a úndarakemba káféra sínkamiyata puwónaumno súndasa pósa kesáá méraundawini áwáuma Ísu póna kentáá súma tai'áinda-sufimba mériaye-aai wéisaawe. **12** Ásé-aai simátimundasa sáwíta uwásinkesa sínkamiyata púwónda-ampata kündasa mindásafe'a ásé-aai isé'a aúí'a úmai méraan-ampa'a wégowe.

13 Naaofá'á Maníkón-aai aúfáífimba agaimaréna séna
 Maníkón-aaisafe'a simankúnkúmba
 é'a pó'a wenaái wésimatinune
 siyáintemba Maníkón-aaisafeta
 simankúnkúmba éta wésimatinune. **14** Fasi'aénkó Ísumba pukómpinkemba íyáfasinankaraiwai Ísunte'a kááísásinkenasa púwóndafinkenta íyáfasisinkenasa kentáawé kembiwiyé sí'maisa wenaúrankata sinkáíníye. **15** Kísausa wémaundasa sáwíta uwásinkáámbanifo túwa'nai eta ímbo ifátuwaunasasa fí'o-fí'on-kwaasi Maníkó úwoimo túwa'nai in-ááí isésa sáwifa'nanka Maníkómpá'a súwi símae iyésa wenáwi'a óraa'a úmae wéiyowe.

Maníkóní fasi'aénkátáámó méraunda-aai.

16 Minááí imáyáa úndasa ímbo suwesaraínye séta ifátukaumne. Kentáá súma sáwí'a úmae íyísana Maníkó kentáásí imáyáa aúíta wéuwasinkaiye. **17** Kentáafá'ó wérain-umbaitantaatafeta séta kári'-umbai-tantaa'a wááu

wéraiye súnanasa ánaaemba minúmbáífínkémbá fí'oran-kawe-tantaa'a íyáákaimba waé'wae'o índa-kawe-tantaa'a paápé ínýe. ¹⁸ Mindásafeta marapá'ó awánáúnda-tantaa'a ímba óraa'-imayaasa éta wiyómpa'o ímbo awánáúnda-tantaatafeta imáyáa úmae wéiyune. Awánáúnda-tantaa'a wááu-tantaa'an-ifo wiyómpa'a ímbo awánáúnda-tantaa'a waé'wae'a ínýe. Mindásafeta umbai-tántáátáfeta séta sáwísamban-aye súne.

5

¹ Kentáásúma wááu-nankaanta isatá misúwawaa'warata marapátá méta maarán-áái súne. Maankwááú-námbá tawisínata Maníkómó wiyómpa'o úmakain-daumpata ménaumne. Mindámbá waási ímbo úmakaan-damban-ifo Maníkó wení imáyáafinkemba úmakaimba waé'wae'o índa-namba mindá wiyómpa'o méraanda-suwawaan-aye. ² Marapá'ó méraundasa óraa'-imayaas éta wiyómpa'o méraanda-suwawaata simínkwaesa séta ³ maarán-áái ínta séta puwéta súwawaal-íyainkaanta úmaisa méraumne ímba súmpo maarán-áái séta wiyómpa'o méraanda-suwawaata naankáántá ónaesa súne. ⁴ Kentáá súma wááu-nankaamba isatá méraundasa umbai-tántáá'ó wéraintafeta óraa'-imayaas éta marapáké-súwawaataamo túwáanda-aai ímba séta wiyómpa'o méraanda-suwawaata máénda-aaisa súne. Miyásáámó ondá marapáké-súwawaakaanta faú'wínata maé'maeta ónaumne. ⁵ Miyásáámó ondasáfénasa Maníkó kentáá to'mayaas éna wení Ufaen-ámútámbá

ai'marówana kentáásirumpimba kumbéraisata
mindásafeta to'mayaa uwásínkarainta miyá
íníyesá súne.

⁶ Maníkó wení ámútamba ai'marówana
kentáásirumpinta kumbéraintafeta kentáásí
imáyáa fasi'ámaisa méraumne. Marapá'ó
méraundasa Fasi'aénkó Ísu Káráísitiyeta ímba
wiyómpakaani'a úmaisa méraumne. ⁷ Káféta
marapá'ó méraundasa wenane'á ímba awánéta
wenáaisafeta simankúnkúmba éta ⁸ kentáásí
imáyáasa fasi'éta puwétaamo wiýómpa'o
Fasi'aénkó Ísu Káráísitiye'o métaara aamoi
úsino. ⁹ Maanká'ó méraundasaawe wiýómpa'o
iméraandasaaawe Maníkómbó arááimo tainí'a
ónae súndasa póna aamoisá uwásinkainiye.
¹⁰ Seyaafá'nánkátá Ísu Káráísitin-aúranka'a
méraananasa kesáámó méraundawini áwáusafena
sísaí ena marapá'ó méraamba kawé'ó owí kawé'
meyámbá tiména sáwi'o owí sáwi-meyambo
timínda póta wembó arááimo wétaini'a ónaesa
súne.

*Ísuwe kááísamaimo méraundasa aúí'a
úmaisaamo méraunda-aai.*

¹¹ Fasi'aénkó méraundawini áwáuma sísaí
índasafeta wentáfena sáá'a wéisata wempá'á
tíwaé séta waásisa wétafisune. Maníkó
méraundawini áwáusa suwánaisa'a kembiwisé'o
méraundawini áwáusa suwánáamba kawé'á
wéiye súne. ¹² Kentáá súwí'a ímba maimaé
wéiyumpo méraundawini áwáusafe'a aamoi
íyantafeta méraundawini áwáusa wésimatimune.

Aamoí é'a kentáásáfésamo sáwí-aajimo sen-kwáásí táái kanaa'á anondáá simátimiyantafeta méraundawini áwáusa wésimatiimune. Minkwáásí paáká-túwawaa'-aantemba tuwánésa kawe'-wáásín-owe sésa tirumpin-ímáyáá ímba awáresa kawe'-wáásín-owe wésewe. ¹³ Tuwímbai kentáásáfesa uwóí'a wéowe sewatá kanaán-ye séta Maníkóntaféta imáyáá éta miyásá únasaasa tuwímbai kentáásáfesa kawe'-ímáyááwárá'-wáásín-owe sewatá kanaán-ye séta kembiwísáféta imáyáá éta miyásá wéune. ¹⁴ Seyaafá'nánká sáwí'o ombá mimbéyámbá maésa púwófo séna Ísu Káráisiti mimbóráwigó kentáásáfénawe séna pukáimba póta Káráisiti arumbó símiwaini kísau aantenta wémäumne. ¹⁵ Seyaafá'nánkátá sáwí-imayaago ta'ótokaimpinkemba faúsinkaindasafena Ísu Káráisiti pukáimba póta kentáá sirááímo táínda-i'a ímba éta wembó arááímo táínda-i'a éta méraano. Miyámó ondasáfénasa kentáásáfénawe séna puwúwana Maníkó iyáfasinankaraiye.

¹⁶ Ááéma marapá'ó méraan-kwaasiti áwáuma arááíwaeta tuwímbaisafeta kawe'-wáásín-owe séta tuwímbaisafeta sáwí-waasin-owe siyáumpo káf'e'a ímba miyásá séta ááéma marapá'ó méraan-kwaasiti áwáuma arááíwakaunda Káráisitintafeta úwoi-waasin-ye siyáundasa káf'e'a ímba miyásá súne. ¹⁷ Mindásafeta Ísu Káráisitiye'o kááísamaimo méraundasa aúí'a úmaisa méta ááémo uráundanten-imayaan ímba éta káf'e'a aú-imayaan úmaisa méraano. ¹⁸ Maníkó miyá

wéifo ááéma Maníkóní namuro-wáásíyáámbá úmaisa méraawananaṣa Maníkó kesí waási-i'a íwae séna Ísu Káráísitimbá ai'marówana kentáásáfénawe séna kumpuwúwana wení waási-i'a uwásinkenasa séna kesí waási-i'a íwae-aai kosimátíméro séna si'mákaisata minkísáúsá wémaumne. ¹⁹ Minááígóní áwáuma maarán-ye. Ísu Káráísiti seyaafá'-wáásísáfénasa imáyáa éna pukáimba mindásafena Maníkó imáyáa éna waásimo sáwí'o ombá ímba aaifimbá wémaitinkaifo wení waási-i'a uwátinkena kentáásáfénawe séna kesí waási-i'a íwae-aai kosimátíméro séna si'mákaisata wésimatimune.

²⁰ Kesáá Ísu Káráísitini aantá-waasisa únanaṣa simásímísata kembiwísá wésimatimune. Maníkó kembiwísáfena óraaka siyáisata siyáin-aaisa wésimatimune. Káráísiti pukáintafena Maníkóní namuro-wáásíyáámbá uráampinkemba wení waási-i'a wéuwatinkaifo wenááisafe'a ewé seró. ²¹ Ísu Káráísitimpimba sáwí'o í-ááí ímba wérowana

Maníkó kesáámó sáwí'o únda-aaai wembá ámakaiye. Káráísitiye'a kááísamai métä Maníkón-auranka'a arupíse ondasáfénasa Maníkó miyá úwana Káráísiti kesáámó sáwí'o únda-aaai maimaéna mindánankwara'a pukáimba póna Maníkó wení namuro-wáásíyáání'a uráundawi wení waási-i'a wéuwasinkaiye.

6

¹ Maníkóe'a taankarotámai métä kísau wémaeta óraaka simátime séta Maníkó úwoi wétuwa'nai-ifo ímba úwoi mé'a wembó arááimo tainí'i'a oro súne. ² Naaófá'á Maníkón-aaai aúfáífimba Maníkómó siyáin-aaai agaimaréna séna

úwoi túwa'nai uráunda-kanaa kentáái
isé'a sáwí'o urómpinkembo
tíkaunda-kanaa túwa'nai uráumne

Maníkó siyáye agaimaréna siyáimba
mindásafe'a ísáaro. Káfé'a Maníkó úwoi túwa'nai
in-kanaa éna sáwí'o uráampinkemba tíyáín-kanaa
imbá pó'a ímba úwoi mé'a wembó arááimo tainí'a
oro.

³ Kentáásí kísaugomba awánesa sáwí-amba
arááiwáéfo séta kawe-kísáú aantembo maúndasa
pósa ímba érai'a sésa sáwí-kisau máéwe
wésewe. ⁴ Seyaafá-kísáúmó maúndasafeta
séta suwánésasa érai'a Maníkóní kísa-waasin-
owe síwae séta minkísáú wémaeta méraumne.
Umbai-tántáá'ó kentááfá'ó tisasamó sí'o índa-
í'o uwásinkesasa sáwí'o uwásinkáanta ímba
ifátuweta fasi'ámaisa méraumne. ⁵ Maníkóní
kísausa maúndarakemba sínkambai ándáfa'o
mósinkesasaamo úkúresamo sáwí-aai simásinkesa
miyámó ontá óraa-kisau maéta nól'waamba
ímba súsá waúnda úwoi kísaú maéta sááimo
taintá ímba ifátuwaunda fasi'ámaisa méraqumne.
⁶ Kentáásafesa Maníkóní kísa-waasin-owe
síyantafeta kawe-kísáú aantemba maéta
kawe'-ímáyáá éta faru úmaisa méta kawe'á
uwátinkaunanasá Maníkóní Ufaen-ámútánkó
keséta méraisata érai'a miwí-ímáyáá éta ⁷ érai'-
aai simátimunanasá Maníkó fasi'aémbá símísäta
miyán-kísáú maéta Maníkón-aúranka'a arupíse
úndasa mindá wenónkáámbáfafériyaunanasá
sáwí-aago kentááfimbá ímba

tisatá Maníkón-aúranka'a arupíse úndasa
mindá paroiyáámbá uwásoketa umbai-tántáá'ó
kempátáámó tintá wéiyaakaumne. ⁸ Tuwímbai

kentáá súwí'a mósá márááwasa tuwímbai kentáá súwí'a símai sáwí'a owasá tuwímbai kawé'-ááísá simásímewasa tuwímbai sáwí-aaisa simásímewasa éraí'-aaimo simátimundasafesasa tuwímbai kentáásáfesa karo'á sewé sewasá⁹ tuwímbai kawé'-úmai suwánésasa karo'á sésa úwoi-waasin-owe sewasá tuwímbai kentáásáfésamo puwónaesä owémó sembá ímба puwúndasa úwoisa súnaraumpo suwánaaro. Maníkó arupísesa uwásínkáimba ímба sínkamisata wépuwune.¹⁰ Sáwifa-tantaako kentáásirumba umbaí wétasinkainta kentáásirunko kawé'-wéye. Kesáá óntama ímbo makáundawisa éta Maníkón-aai sáwifa'-waasisa simátimunasasa kawé'-úmai méraawe. Óntaiyaiwai éta Maníkón-aai ta'ótokaundasafeta kawé'-úmaisa méraumne.

¹¹ Kórinti-naopaken-kwaasi ísáaro. Ken-ímáyáá éta kentáásirumpinken-aai afora'á simátímkaunderasa¹² kembiwísaféta ímба kaoráúna'a kentáásáf'e'a kaókaawe.¹³ Kesí iyámpói mo simátimundantenkaamba simátimumpo ken-ímáyáámó úndantemba kentáá-ímáyáá é'a kentirumpinkén-ááí simásíméro.

Maníkóní naankaantáán-únemo siyáin-aai.

¹⁴ Ísáaro. ó'ó tombá moórá óraa-purumakawara moórá kári-purumakawara'a ímба fátóto úmai wégara'ofo awaiya-púrúmákáráí tinuwarampimbá kárá'umakaawasarai ó'á wétoye. Miyámó ontembá kembiwí Maníkón-aaisafe'a timankúnkúmbo owiyé ímbo timankúnkúmbo owiyé ímба taankarotaré'a kísau máero. Arupíse owisé Maníkón-aai taráíyaawise ímба kanaa'á taankarotámai mésa

kísau wémaewe. Sáwara kumeu'wárá'á ímba mimbórífimbá wéraiye. ¹⁵ Ísu Káráísitiye waántawankoe ímba mimbórá-ímáyáá óyasa Maníkón-aaisafesa timankúnkúmbo owiyé ímbo timankúnkúmbo owiyé ímba mimbórá-ímáyáá wéowe. ¹⁶ Maníkóní naaúmpa'a waántá-waasi mimbórífimbá ímba méranaawe. Maníkó fasi'aénkwáráwí kentáásirumpimba méraisata wení naankaantáán-úne. Minááísáfena naaófá'á Maníkón-aai aúfáifimbá agaimaréna séna Maníkó séna kesí waásise mé'a miwífimbá wéne'a miwítí Maníkó onasá kesí waási-i'a ónááwe

Maníkó siyákiye. ¹⁷ Mindásafena Fasi'aénkó séna úwoi-waasifinkemba tiyuwé'a moórá-aempa'a mé'a sáwí-awaugombá tínaaembá uwátimiya'a tíke'a ¹⁸ kentifo-í'lona'a kesáánintone kesiyáámúntoni'a ónááwe.

Fasi'aénkó seyaafá-fásí'áémbó tokáiwai siyákiye agaimaréna siyákiye.

7

¹ Kesí waási ísáaro. Maníkó kentáásáfena imáyáá éna mináái símai kááisamakaintafeta kesúrake-sawi-tantaa'e kentáásí imáyáafinke-sawi-tantaa'e síngaembá uwámetá kawé'-úmaisa méta Maníkón-aúranka'a sáá'a isatá Maníkondé-i'a éta kawel-aantenta éta miyásá onó.

Póron-arunko aamoimó uráin-aai.

² Kentáásafé'a ímba kaórémbera kentáá-ímáyáá úwoin-oro. Ímba sáwí'a uwátinkaawanasasa sáwí-amba arááiwakaawe. Ímba karo'á simátinketá miwítí óntasa mémaiyaumne. ³ Minááímó simátimunda ímba aaifimbá maitinké'a súne.

Ken-ímáyáámó úndasa simátimeta aneka'á miyásá úne séta úwoimo méraundasa ken-ímáyáá éta púwónda-kanaa tínda úwoi ken-ímáyáásá ónaumne. ⁴ Érai'a kawel'-úmai méraawe óraaka sé'a kentúwi'a mósá wémaraumne. Óraa'-umbai-tantaa'a kentááfá'ó timbá mindásafe'a ímba imáyáá é'a ken-ímáyáá únana kentááigo fasi'ásinkáísana sirunkó áfaáraumai aamoí wéiye.

⁵ Tóróasi-naopa'a tuwéta Máséndóniyaa-marafa'o tamaéwanda ímba kawe-kánáá úwata méraawanasa seyaafá'-náópimp'a kaentónáántón-ésa aaisambá suwaná kentáási kíausafena kentáásirunko umbaí tówana ⁶ Manikó tirunkó umbaimó tain-kwáási tiráfayaiwai wesá siráfaindasafena Táításimba ai'marówana kembiwí tiyuwéna kentááfá'á téna ⁷ maafá'ó túntafeta aamoí éta kembiwisé'o maún-kawel'-aai simásimuntafetaawara'a aamoí ówánanasa kembiwí kentáá suwánánaemo siyáamba tasimásimenasa sáwi'o uráantafenamo kentirunkó umbaimó taráímba tasimásimenasa kentáfésamo karo'-ááímó sen-kwáási táái anondáá simátímaqaamba tasimásimenasa miyán-ááísómbó tasimásimuwata isáawánanasa kentáásirunko aamoí uráye.

⁸ Aúfái agai-timé'a óraaka sé'a aneka'á ímba miyán-oro siyáunda mináúfái toráúsúwana káríka'a kentirunkó umbaí tówa'a minááí isé'a mináúfái agaiyáundasafena sirumbá uwátinke'a káfé'a sirunkó ímba umbaí téna ⁹ kawel'á wéiye. Kentirunkó umbaí tóntafe'a ímba aamoí é'a kentirunkó umbaí tówa'a sáwi'o ombó tínaaembo uwámakaantafe'a

aamoí úne. Sáwí'o ontáfena tirunkó umbái táíno Maníkó wésiye. Mindásafe'a mináúfái agai-tímakaunda ímba sáwí'a uwátinkaraumne.

¹⁰ Maníkó tirumbá umbái tátinkáíwai sáwí'o ombá tínaaemba uwámewana sáwí'o úmaimo méraampinkemba Maníkó tiyéna kawepá'a mówétinkaisana mindásafena tirunkó ímba sáwí'a wéifo marapá'-wáásí Maníkóntáfesa ímba imáyáamo owí tirunkó umbái tainká'a sáwí'o ombá ímba tínaaemba uwámesa úwoi sáwí'a ésa Maníkóní némpa'a maé'mae'a ónáawe.

¹¹ Sáwí'o uráantafe'n Maníkó kentirumbá umbái tátinkaraimba pó'a kawe'ó uráamba imáyáanoro. Kembiwífinkémbá moóráwigo sáwí'o uráimba ímba óraaka simánke'a tímakaunda-aufai isé'a sé'a arupíse uwátinketa kawe'-ámbá arááiwáéno sé'a sáwí'o uráantafe'a tigaesafé é'a sáwí-meyambo kentópa'o tíndasafe'a táátafe é'a sé'a arupíse uwátinkáanana Póromo ménamo éna súwa'inai ínije sé'a sáwí'o uráiwaimba ááéma sáwí-meyamba amé'a kembiwífinké-sáwí-ímáyáá arupíse uwátinke'a miyámó uráamba taí'áraiye-aai ísaraumne.

¹² Mináúfái agai-tímakaunda sáwí'o uráinkwaasigontafe'a ímba aifa'á imáyáá é'a sáwí'o uwánkarain-ininkontafe'a ímba aifa'á imáyáá é'a miyá uráumpo Maníkón-aúranka'a kentáásafé'a óraa'-imayaa é'a kentáásafé'a sé'a miwísaféta óraa'-imayaasa úne sénááwe sé'a mináúfái agai-tímakaumne. ¹³ Mináúfáimó tímakaundantembo uráamba kentáásí imáyáá kawe'á uwásinkaraawé.

Táításimba ai'marááwananasa kempá'a

koména wenarunkó umbaí tówana túwa'nai úwa'a kawe'á uwaná aamoí éna wenarunkó kawe'á úwana kentáafá'l téna tasimásimuwata iséta mindásafetaawara'a aamoisá úne. ¹⁴ Ááéma Táításin-aúranka'a kentúma maimaé iyáunana simátíma kaunda-aaí érai'-aaimo siyáundantemba Táításimbo kentááimo simámakaunda-aaí érgi'an-iyé. Táítási kembiwisé'a koména kemó kentááimo simámakaunda-aaísafena érai'-aaí siyáiyé siyáimba mindásafe'a ímba sigaesáf'e'a úne. ¹⁵ Táítási kembiwisé'a komérowa'a wentáf'e'a aamoí é'a táátafe'a é'a tinekembá tata'á é'a wenáái isé'a miyá uwaná mindásafena Táítási imáyáa éna arumbá wétimiye. ¹⁶ Kembiwísáf'e sé'a seyaafá-kísáumó ésa kawe'á ónááwe súnana sirunkó kawe'á wéiye.

8

Fasi'aénkóní waásimo túwa'nai uráan-aaí.

¹ Kesí waásisono. Máséndóniyyaa-marafa'o naaó'-nao'o méraawi Maníkóní waási wemó túwa'nai

in-aaí simátímenaumpo ísáaro. ² Óraa'-umbaitantaa'a miwífá'l téna tafisisasá ímba ifátuwesa Maníkóntáfena tirunkó kawe'á úmae íyísasa miwí kesáfesa óntaiyain-kwaasi méraantafesa ímba imáyáamo ombá Yúndiyyaa-marafa'a Fasi'aénkóní waási méraawisafesa imáyáa ésa kári'-ontamo makáampinkemba sáwifa-tantaa'a túwaandu úmai túwa'nai uráawé. ³ Érai'-aaí simátimune. Miwí sésa maarán-tántáá'l kanaa'l timénaumpo fí'omba túwqandu úmai timénae sésa miwítí imáyáafinkemba miyá ésa sáwifa'a tímakaawé. ⁴ Kentáásafesa óraaka símae iyésa sésa

Yúndiyaa-marafa'o Fasi'aénkóní waási méraawi timénae sétaamo únda aamoí úne siyáawe.

⁵ Imáyáa aantembo únda-tantaa'-aantemba ímba tímakaafó fí'o-fi'on-tantaakwara'a timésa aifa'á Fasi'aénkóntáfesa sésa ení waási-i'a éta ení kísausa wémaumne siyésa Maníkón-ímáyáafínkémbá kentáásáfesa sésa Maníkóní kísau simásimiyata kembiwísé'a méraano sésa ⁶ maanká'á Máséndóniyaa-marafa'o méraawi miyán-ááí siyáamba póta Táításimba simámeta séta Yúndiyaa-marafa'a Fasi'aénkóní waási túwa'nai iyán-kisau Kórinti-naopa'a ko-ómbare tauweré kuré túwa'nai inasá túwaandu iyana tai'áíno Táításimba simámakaumne. ⁷ Fí'o-fi'on-kisau kawel'-úmai maé'a Maníkón-aaisafe'a fasi'ámai timankúnkúmba é'a wenáái kawel'-úmai simátíme'a wenááigoni áwáuma kawel'-úmai isé'a aaweyáá é'a túwa'nai e'a kentirumbá simé'a miyámó on-kwáásí ontáféta simátíme séta Yúndiyaa-marafa'a Fasi'aénkóní waásimo méraawi túwa'nai iyamba kawel'-úmai timénááwe súne.

⁸ Maanká'á Máséndóniyaa-marafakewi Yúndiyaa-marafa'a Fasi'aénkóní waásimo méraawisafesa imáyáa ésa kawel'-úmai tímakaan-aai tíménda miyán-oro ímba súmpo timénáá ína timénááo sé'a kentirunkómbá tísai úmai isáúmne. ⁹ Kentáásí Fasi'aénkó Ísu Káráísite úwoi túwa'nai imbá ísaraawe. Wíyómpa'a fí'oran-kawel'a úmai ména kembiwísáfena imáyáa éna wíyómpa'a tuwéna kawel'-úmaimo méraiyanafena úwoi-waasiyaan-úmai marapá'á kumbaé'éimbaniye.

10 Kesí imáyáafinkemba súmpo ísáaro. Ááéma Maníkóní waásifinkemba kembiwí aifa sé'a túwaandu úmai timénae sé'a ómbare'a moóráatái maisukáafo káfé'a minkísáú taí'ásuwaaro.

11 Ááéma aamoí é'a to'mayaa é'a káfé'a miyá é'a sáwifa-tantaa'o makéwi sáwifa'a maráiyasa kári'o makéwi miyáumai maráiyasa miyá iyana tail'áino. **12** Sáwifa-tantaa'o máréné kári'o máréné Maníkó tuwánáinifo timénaemo síyan-tantaa'a sáwifa-tantaapinkemba sáwifa'a maré'a káripinkemba kári'a maré'o timiyamba Maníkó awánéna kanaán-iye síníye.

13 Túwa'nai iyamba ímba seyaafá'ó túwémbera kesáfé'a wémare'a oro. **14** Énifo káfé'a makáan-tantaa'o wéraintafe'a mimpínkémbá timé'a ánaaembo ímbo makémbera miwí kembá túwa'nai iyá'a awaiyarí'a ónááwe. **15** Miyáumai naaofá'a Maníkón-aai aúfáifimba agaimaréna moórátonkon-awí'a máána mintontáfena séna tóntáfena séna sáwifa'a tú'maimo nowí tímú'a fówasa ímbera aráá'a márówasa kári'a tú'maimo nowí tímú'a fówana ímbera táái taráiyé

agaimaréna siyáiyé. Miyáumai káfé'o makéntantaatafe'a mimpínkémbá timé'a ánaaembo ímbo maráiyamba miwí kembá túwa'nai ónááwe.

Táítási Kórinti-naopa'o kuráin-aai.

16 Maníkó Táításimba imáyáa ámísana kemó túwa'nai úndantemba wewárá'a túwa'nai ónae sisatá mindásafe'a Maníkómpá'a súwi súne. **17** Táításimba simámeta séta kotúwa'nai inasá Yúndiyaa-marafaken-kwaasimo túwa'nai iyantafesa tuwímbai-tantaa'a

túwaandu úmai maránááwe súndasafenasa aamoí éna wení imáyáafinkenkwar'a séna aneka'á miwísé'a koménaumne Táítási siyáyiye. ¹⁸ Táításimbo ai'maráandara'a moóráwaasiwara'a ai'maráanana wesé'a wíniye. Wemá ásé-aai simátíma'mae nísasa naaó'-naokemba Fasi'aénkóní waási wenawí'o mósá márááwi wemá Táításiye'a wíniye. ¹⁹ Fasi'aénkóní waási naaó'-naokemba wembá iyáfasinankesa sésa esé'a minkísáú mauwó sewaná keséta wénena túwa'nai únda-kisausa máísasa kentáási kísaugomba awánésa sésa tómbá ímbo makáan-kwaasi túwa'nai owe sésa Fasi'aénkón-áwí'a mósá wémaraawe.

²⁰ Minkísáumó maúndasa sáwí'an-owe sefó séta ²¹ Fasi'aénkón-aúranka'e waási túranka'e minkísáú kawe'á ónae séta naaó'-nao'a wéneta túwaandu úmarááán-ontantomba maimaéta ímbo makáan-kwaasimo túwa'nai ondasáféta úne.

²² Minkáé'náraimo ti'maráandarata moóráwigonkwara'a ai'maráanana wéna kaumbosé kóinda wembá sáwifa-kanaa áísaí úmai awánánae súndasa túwa'nai in-kwáásigó isatá awánaraumne. Kembiwí kawe'ó on-ááí iséna póna kotúwa'nai ónae siyáyiye. ²³ Táításin-aai súnda kesé'a taankarotámai ména túwa'nai índasafena kesé'a kisau wémariye. Wesé'o wíyan-kwaasi-taaimo súnda minkísáú maiyantafesa naaó'-naokemba Fasi'aénkóní waási keráí iyáfasintinkaraayasarai Ísu Káráísitin-awí'a mósá wémaraaye. ²⁴ Mindárau kempá'á koméraiya'a tirumbá tíméro. Kentúmo maimaé iyúndasafesamo sésa érai'a kawe'-úmai méraawe

sésa ánaaembá naaó'-nao'a Fasi'aénkóní waási kosimátíma'mae níyasa kentáái isánááwe.

9

Fasi'aénkóní waási túwa'nai ónaemo siyáan-aai.

¹ Tuwímbai-tantaa'o túwaandu úmajimo Yúndiyaa-marafa'o Fasi'aénkóní waásimo timíyan-aai é'o ísaraantafe'a maanáúfáíimbá ímba ayáátááka'a simátimenaumne. ² Túwa'nai ónaemo siyáan-aai ísaraumne. Máséndóniyaa-marafaken-kwaasi kentááimo simátimewanda kentúma maimaé iyé'a kembiwísé sé'a Ákáyaamarafaken-kwaasi minkísáú wéto'mayaan-esa moórá-aatai maisukáawe séwánasa isésa sésa kesáawárá'á túwa'nai ónae sésa tuwímbai-tantaa'a túwaandu uráawe. ³ Kentúma maimaé iyéta séta minkísáú to'mayaa úmakaawesa súnda-aai úwoi-aain-iye sefó séta kaumboráú ti'maráanasa kempá'á kónááwe. Kemó siyáundantemba to'mayaa úmaraiyantafeta minkáúmbóráú ti'maráanasa kotúwa'nai ónááwe. ⁴ Ánaaembá kempá'á konasá Máséndóniyaa-marafakembo tuwímbai kesé'o wésamo ésa ímbo to'mayaa úmakembo kotuwánaiyamba tigaesáfé'a íya'a to'mayaa úmakaawemo siyáunda-aaísafe'a sigaesáfé'a ónaumne. ⁵ Mindásafe'a imáyáá é'a mindárausafe'a óraaka simátime sé'a kemó ímbo kuráandara'a miwífá'á koméwasa símaimo fasi'ámakaantemba tuwímbai-tantaa'a túwaandu úmárágó simátmakaumne. Ánaaembá kempá'á kona'á kentí imáyáafinkembo túwaandu

úmárémba úwoi maisiménááfo ímba tísai ónaumne.

6 Maarán-ááí imáyáan-oro. Kísaumo ombá moórá kári-kisau úmakesa kári-tomba fáká'-naawasá moórá óraa-kisau úmakesa óraa-tomba wéfaka'-naawe. Miyáumaimo tímémba ánaaembá miyáráán-úmai maénááwe. **7** Miyáumai moórá-mora-waasimo timíyan-tantaatafe'a imáyáa uré'a miyáumai tíméro. Ímba timénae-imayaá é'a tíméfainifo. Óraq'-aaimo simásímakaine sé'a tíméfainifo. Imáyáa úmai kawé'-uré'a tíméro. Timíyantafesamo aamoimó iyawi miwí Maníkó aamoí uwátinkáífo timíyantafe'a aamoín-oro. **8** Maníkó kanaa'á áfááraumai kawé'ó uwátinkáímba seyaafá-tántáátáf'e'a kawé'-úmai mé'a ff'o-fí'on-

kawé-kisau maíyantafena Maníkó áfááraumai kawé'á uwátinkáífo miyán-káwé-kísáú kanaa'á maénááwe. **9** Mindásafena naaofá'á Maníkón-aai aúfáífimba agaimaréna séna ímbo makáawi túwa'nai esamo tímatuwaawi miwítí kawé-kísáú waé'wae'a ínkiye agaimaréna siyáye.

10 Maníkó seyaafá'-ánáúntúmbá tímísasa maiyésa wégisau-fuwandaawe. Maníkó minánáúntúnkóbá óraq'a úmáráísa wéfaka'-naawe. Miyáumai Maníkó kawé'á uwátinkaina'a túwa'nai íyana mimpínkémbá kawé-kísáú óraa'a paápé ínkiye. **11** Maníkó kawé'á uwátinkaina'a aasiyaasí kanaa'á túwa'nai íyasa simiyataamo tíménda-tantaatafesa Maníkómpá'á súwi sénááwe. **12** Miyáumaimo túwa'nai íyamba

Fasi'aénkóní waási ímbo makáawi túwa'nai íyana sáwifa'-waasi tirunkó kawe'á ínasa Maníkómpá'á súwi símae iyónááwe. ¹³ Kembiwísáfesa sésa Ísu Káráisitin-aaísafesa éraj'e sésa fasi'ámai imáyáa ésa pósá súwa'nai uráawe sésa Maníkón-áwí'a mósá marésa miwiyé seyaafá'-wáásiyé úwoi timiyantafesa Maníkón-áwí'a mósá marésa ¹⁴ Maníkómó kembiwí óraa'o túwa'nai intáfesa kembiwísáfesa imáyáa ésa túwa'nai esa Maníkómpá'á inaí sénááwe. ¹⁵ Maníkó seyaafá'-wáásísá fí'oran-kawe'a uwásínkáísata póta wenawítá mósá wémaraumne.

10

Póro wení kísausafenamo simátímakain-aai.

¹ Kempínkémbá tuwimbai kentáfesa sésa Póro keséta taména faru úmai aaí siyáifo némpa'o mérainka'a fasi'aén-áái simásímíye wésewe. Ísu Káráisiti marapá'o méronka'a faru úmai ména ímba aaisambó siyáintafe'a imáyáa é'a óraaka simátimune. ² Kempá'o kondá ímba óraaka sénae súmpo imáyáa é'a kempínkémbá tuwimbai kentáásáfesa karo'á sésa marará'-wáásítí áwáuma wéaraqiwae wemo sentafé'a óraaka simátimenaumpo káráwiyoro. ³ Marapá'o méraundasa namuro-wáásí íyáákanae sésamo tíyáántemba ímba miyá éta marapá-sáwítántáá'á íyáákanae séta Maníkóní kísausa wémaumne. ⁴ Taáné paroiyé úmakesamo tiyé'a íyáákanae sésamo ontembá ímba miyá éta Maníkó fasi'aémbá símakaisata fí'o-fí'o-sawi-fasi'aenta wéiyaakaumne. ⁵ Kentáá sááisafesa karo'-ááiyémó sewí tááigomba kesááigosa wéiyaakaiye.

Tuwímbai miwí túwí'a mósa marésa Maníkón-qai ísáafo sésa símai aambá fái'maraawata aambó fái'maraan-aai íyááketa kentáásí imáyáago Ísu Káráísitin-aai isáinkwae símaeta wéiyune. ⁶ Kentáá sáái isáiwae séta timu'maréta méraunq'a miyá íyata tuwánéta kentáá sáái ímbo ísááwi sáwi-meyamba timénaumne.

⁷ Kembiwímó méraawini áwáuma imáyáan-oró. Kempínkémbá tuwímbai sésa érai'a Ísu Káráísitiní waásisa úne sentembá kesáawárá'á Ísu Káráísitiní waásisa úmpo mindásafe'a imáyáan-oró. ⁸ Maníkó fasi'aémbá siménasa kembiwí ímba sáwita uwátinkanaumpo kentí imáyáá fasi'átinkáándasafenasa mifásí'áéntá símakaiye. Mifásí'áémbó símakaimbo simátíma'mae iyúnda-aai mindá érai'-aai isatá póta mifásí'áémbó símakaimbo simátíma'mae iyúndasa mindásafeta ímba sigaesáfeta úne. ⁹ Aúfáimo agai-timúnda ímba maarán-ímáyáá é'a inkáísoro sénasa maanáufái agaimái símiye sefó-ímáyáá é'a agáúmne. ¹⁰ Tuwímbai kentáfesa sésa aúfáífimba fasi'aén-ááí simásimenasa ááéma keséta taména aamoisaén-kwáásí ména úwoi-aaisa simásímakaiye sewí ¹¹ miwí maarán-ááí imáyáan-oró. Némpa'a méraunda póta aúfáífimbo simátimunda-aai kempá'ó wéta mimbórá-ááí póta kosimátimenaumne.

¹² Kentáfesa miyán-ááímó sewí miwí túwí'a mósa marésa óraa'-waasisa úne sewatá ímba mimbórá-wáásiyáántá éta miwímó méraawini áwáuma awánéta kesáá méraundawini áwáusa ímba tuwinéta séta kawe'-úmaisa

méraumne. Sáwí'a úmaisa méraumne séta ínta tuwinánaumne. Miwí moórá-mora-waasimo méraawini áwáu tuwánésa miwítí imáyáafinkemba sésa méraundawini áwáusa kawe'án-iye wésewe. Miyámó ombá sáwí-imayaafinkemba wéowe. ¹³ Kembiwífimbá Maníkómó símakainda-kisau-aai sénaumpo ímbo símakainda-aai ínta sénaumne. ¹⁴ Kembiwímó méraapa'a Maníkó ímba aambá faiyéna úwoi kesáai kosimátíméro simásímakaisata úwoisa Ísu Káráisitini ásé-aai kosimátímakaumne. Miyámó uráunda Maníkó ímba aambá fáikaisata úwoisa kosimátímakaumne. ¹⁵ Maníkómó aambó fáísinkarain-kisausafeta fí'on-kwaasimo maiyáan-kisausafeta kesáá maiyáumne ímba séta kentáá súsa maimaé iyúne. Ísu Káráisitin-aaisafe'a timankúnkúmba é'o fasi'ámai imáyáamo úmae iyiyamba timu'maréta méraumpo miyámó iyata áfááraumaisa túwa'nai ónaumne.

¹⁶ Miyámó iyata kanaám-póta tiyuwéta fí'o-fí'om-barafa'a Ísu Káráisitin-aai simátíma'maeta nónaumne. Fí'owimo Ísu Káráisitin-aaímo simátímaken-aempa'a ímba kométa karo séta kesáá simátímakaumne séta kentáá súsa maimaé iyónaumne.

¹⁷ Naaáfá'á Maníkón-aai aúfáífimbá agaimaréna séna miwítí kisausafesa ímba túwí'o mósá maráiyamba Fasi'aénkóní kisausafesa wenawí'a mósá máráaro

agaimaréna siyáyiye. ¹⁸ Waási kesáfesa kawe'-wáásí únemo sembá Maníkón-aúranka'a ímba kawe'-wáásín-ofó Fasi'aénkó kawe'-wáásín-owemo siwái mindá Maníkón-aúranka'a kawe'-wáásín-owe.

11

Karo'-áantá-wáásí táái.

¹ Kesúma maimae iyé'a kári'-aaimo sendá ímba aambá fáisinkaiya'a úwoi senó. ² Kembiwí

sáwí-amba arááiwáéfo sénamo Maníkó káráwiyaintemba miyáumai kenká'á káráwiyaumne. Kawe'-ínáá'árúmó moórá-waasigonka'o símáráontemba miyáumai kembá tí'mae'a Ísu Káráísitimp'a matínkáana'a wesé'a ménaawe súne. ³ Naaofá'á iyaankafayaankó moórá-ininkon-awi'a Ífimba karo'á simánkowana minááísáfena érai'e siyákiye. Miyáumai tuwímbai kentí imáyáa sáwí'a uwátinkaiya'a Ísu Káráísitintafe'a fasí'lámai imáyáamo ombá ifátúwááfaiye sé'a mindásafe'a óraa'-imayaa úne. ⁴ Ááéma afora'á Ísu Káráísitin-aai kosimátimewana'a ísówana Maníkóní ámútanko kesé'a mérowasa tuwímbai kempá'á wésa Ísu Káráísitin-aaigomba kaentaén-ááí simátimesa Maníkóní ámútankontafesa karo'-ááí simátímúwa'a aamoí é'a minámbá arááiwænæ siyáawe.

⁵ Minkwáásísáf'e'a karo sé'a Maníkóní aantá-waasi pósá óraa'-waasin-owe sembánifo minkwáásí kembá ímba iyáákaraawe. ⁶ Aaimó wésimátimunananamo sóiko umbaimó wétajimba mindá ímba óraa-tantaa'an-ifo Maníkón-aaigoni áwáuma kawe'-úmai ísaraunda mindá óraa-tantaa'an-iyé. Sáwifa-kanaa érai'-aai seyaafá simátimewana'a ísaraawe.

⁷ Maníkón-aaimo simátimewanda méyámbá ímba maiyé'a simátímaakumne. Miyámó ówánda kentúwi'a maimaé iyé'a kesúwí'a sáwísankaamba uráumne. Miyámó uráundasafe'a kentáfé sáwí'a uráiyé sumbánifo ímba sáwí'a uráumne. ⁸ Kempímbá Maníkóní kísauomo maéwánda Maníkóní waási fí'o-fí'on-daopakewi súwa'nai esa tuwímbai-tantaa'a símúwq'a kempímbá kísau maiyáumne. Miwí sésa ánaaembá kentáá simíníye ímba sunkákémbá úwoi miwí tuwímbai-tantaa'a símúwq'a kembiwífimbá kísau maiyáumne. ⁹ Kesé'o komaeuwánda kesí óntamba tai'l'ówq'a súwa'nai oró ímba séwánda méraawanasa Másendóniyaa-marafakemba tuwímbai Maníkóní waási tésa ímbo makáawanda-tantaa'a másúwq'a uráqwe, Minká'ó uráudantemba ánaaembá miyámó ondá umbai-tántáá'á timúnafo sé'a súwa'nai oró ímba sénaumne. ¹⁰ Ísu Káráisitini éraq'-aaimo simátimundawi úndantemba Maníkón-aai simátímaakundarakemba kembiwí Ákáyaamarafaken-kwaasifinkemba óntamba ímba maiyáumne-aai símae iyónasa minááísafesa karo'-ááín-iyé ímba sénaáwe. ¹¹ Miyámó únda sirumbá timú ínq wétimuno. Sirumbá é'o timúnda Maníkó wésuwaniye.

¹² Maníkóní aantá-waasi owémó kemó senkwáásí miwí túma maimaé iyésa sésa Póromo Maníkóní kísau maénamo kempákémbó óntambo máíntemba miyásá úne sefó sé'a kempákémbá óntamba ímba maé'a miyá ónaumne. ¹³ Miwí mérowana Maníkó kesí aantá-waasin-owe ímba séna ti'mákaiye. Ísu Káráisitini kísau-waasisa

úne karo'á sésa wení kísau máúmne wésewe.
¹⁴ Miyán-kísáúmó máémba ímba sáá'a wéye. Waántawanko wiyómpakemba Maníkóní kísau-waasigoni sáraamba wéye. ¹⁵ Wení kísau-waasi wemó intembá ésa arupíse-waasiyaamba ésa waé'mai karo'á wésewe. Mindásafena ímba sáá'a wéifo kembiwí ímba táá'a íno. Miwítí sáwi-kisaurakemba sáwi-meyamba maénáawe.

Ísuní kísaumo maúndarakemba umbai-tántáá'á kempímbó tiyáin-aai.

¹⁶ Maarán-áái aneka'ó súnda kentáf'e'a sáwi-imayaawara'-waasi iyé-áái ímba seró. Énifo miyámó sé'o é'a ímba a'áo sé'a siyuwáiy'a kárika'a kesúma maimaé iyóno. ¹⁷ Kesúmo maimaé iyúnda Fasi'aénkó siyáintemba ímba é'a sáwi-imayaafinkeni'a úne. ¹⁸ Sávífa'-waasi marapákén-tántáátáfesa imáyáa ésa miwítúma maimaé wéyofo kewará'á kesú maimaé iyónaumne. ¹⁹ Kembiwí kesáf'e'a karo sé'a kawe'-ímáyáawárá'-wáásísá únemo sembá sáwi-imayaawara'-waasisafe'a kanaán-ive sé'a aamoí wéowe. ²⁰ Tuwímbai kesé'a komésa kentí imáyáa tafisewa'á sentembá owasá kentí óntamba karo'á simátinkesa wénesa kentúwí'a símai sáwi'a ésa sáwi-aai simátinkesa miyámó ombá ímba a'áo sembá kanaán-ive wésewe. ²¹ Sáví'o uwátínkáántemba kesé'a kométa kesáá ímba kanaa'á miyásá uwátínkaraumpo sirunkó sáwi'a isa'á mináái súne.

Tuwímbai miwí túmo maimaé iyóntemba ímba sáá'a ína'a miyáumai kesú maimaé

iyónaumne. Miyámó ondá sáwí-imayaawara'-waasiyaamba ónaumne. ²² Miwí túmo maimaé íyówi sésa Ípúru-aaifinkemba súne sewa'á kewárá'á minááfínkémbó súndawi úne. Miwí sésa Ísarerin-àndafaken-kwáasi úne sewa'á kewárá'á minándáfakén-kwáási úne. Miwí sésa Émbararamun-aísaaftantambo uráundawi úne sewa'á kewárá'á miyáumai wenaísaaftantambo uráundawi úne. ²³ Miwí sésa Ísu Káráisitini kísau-waasi úne sewa'á kewárá'á miyáumai Ísu Káráisitini kísau-waasi é'a miwí wéiyaakaumne. Miyán-ááímó súnda sáwí-imayaawarawiyaamba súne-imayaa é'a Ísu Káráisitini kísau wémaunda óraa-kisau wémae'a miwítí kísau wéyaakaumne. Maníkón-aaimo simátimundarakemba ándáfa'o sínkáámba sáwfíal'-i'an-ifo miwímó ándáfa'o tinkaámba ímba sáwfíal'an-iye. Sáwfíal'-i'a sínkááwa'a púwóraantambo úndanifo úwoi sunaraumne. Miyán-tántáá'á kempá'á sáwfíal'-i'a tiyáifo miwífá'á ímba sáwfíal'-i'a tiyáife. ²⁴ Ísu Káráisitini kísauamo maúndarakemba Yúndaa-waasi séfataase-ika'a áwiyandasambo súwiyonku'-nomba sáwfíal'-i'a 39-i'a súwiyonku'-naraawe. ²⁵ Ísu Káráisitini kísauamo maúndarakemba Rómu-kamani-waasi kaumbo-íká'á kunánaantamba sínkankaawe. Moórá-kanaa kentáfesa puwínkwae sésa óntantamba sínkamuwa'a marapál'a tanaa-faráumne. Kaumbo-íká'á nompín-táómpimba nówánana mindómpín-táómba kúwáferombanifo kemá úwoi sunaraumne. Moórá-ika'a miyáumai nompín-táómba kúwáferowa'a mindómpímbá ayáátááko'a moórá-no'waane moórá-waawaiye mé'a ímbo

puwówánda úwoi méraumne. ²⁶ Ísu Káráísitini kísaumo maúnda fí'o-fi'om-barafa'o núnda piri'-nónkó maé'máéraantamba isa'á aampa'á umén-kwáásí sínkamoraantamba owa'á kesí waási Yúndaq-waasi sínkamoraantamba owa'á fí'onkaa-waasiwara'a miyá owa'á fí'o-fi'on-oraa'-naopimpa'a núnasa sínkamoraantamba owa'á aampa'á fí'on-daopare'o kúnda sínkamoraantamba owa'á óraa'-nompa'o táómpimbo núnda sínkamoraantamba owa'á tuwímbai kentáfesa karo'á sésa ení waási úne sésa sínkamoraantamba owa'á miyámó ombá úwoi súnaraumne. ²⁷ Ísu Káráísitini kísaumo maúnda óraa-kísaumo maúnda suwesarái isa'á minkísáú wémæ'a sáwfí'a'-no'waamba ímba sún-kwælé'a Ísu Káráísitini kísaú wémæ'a sáwfí'a'-i'a sááimo taimbá noné tón-íyaine mé'a sáwfí'a'-i'a táwi'a síyáísa'a sáwí-unankwatoi uré'a méraunana ²⁸ ímba miyán-úmbái-tántáá'-aantembanifo fí'o-fi'on-daopa'a Fasi'aénkóní waásiya'o káráwiyaunda-umbai-tantaako kempá'á aasiyaasí wétiye. ²⁹ Fasi'aénkóní waásifinkembo tuwímbai ímbo fasi'ámaimo arááiwáémba sirumbá uwátinkaunana minúmbái-tántáákó kempá'á wétiye. Kawel-ámbó arááiwáéwanamo moóráwigó tafisisasamó sáwí'o ombá sirumbá uwátinkaunana minúmbái-tántáákó kempá'á wétiye.

³⁰ Ímba moórá-amba wéraifo kesúmo maimaé iyúnda tuwímbai-tanta'a kempá'á tisásá suwánésa sésa aamoisaén-kwáásín-iyé sen-áímó simátíménda ísáaro. ³¹ Maníkó kentáásí Fasi'aénkó Ísu Káráísitin-afowan-awí'a mósa

ma'mae iyónaumne. Simátimunda-aai ímba karo'-áán-ifo Maníkó ísaraiye. Tuwímbai-tantaaq'a kempá'á tisásá suwánésa sésa aamoisaén-kwáásín-ye sen-ááímó simátíménda ísáaro.

³² Moórá-oraa'-nao'-awi'a Támásikasifa'a méraawanana káráwiyyowin-awi'a Árétási wení kísau-waasi óraa'-waasigo kentáfena simátimena séna áí'mae'a ándáfa'a móauwaaro súwasa mindáókoni sí'-óntará'á káráwiyyowasa ³³ tuwímbai súwa'nai esa kunánáan-unampimba fáitumai sí'-afaapimba máápa'a tússinkesa ándárá'a ta'ótokowa kuméme'a marará'á kumówánasa siyúwówa'a kóuraumne.

12

Fasi'aénkó kaainkáán-úmaimo aráásímakain-aai.

¹ Kesúmo maimaé iyúnda miyán-ááígó ímba kentáá súwa'nai ínifo kentáf'e'a Maníkóní aantá-waasin-ye síyantafe'a kempá'ó tiyáintantaakon-aaimo simátíménda ísáaro. Fasi'aénkó kaainkáán-úmaimo aráásímakaimba simátíménda ísáaro. ² Ísu Káráísitinji waási méraawanana Maníkó kusí'maena wiyómpa'a sanaan-úrambo iyúmba kesimankóná kunáíkai mútú'-waasiya kusíkaiyo ímba isáúmpo Maníkó aantemba ísaraiye. Miyámó uráunda 14 aatai maisukáumne.

³ Maníkó kusí'maena wení kawé'-mápá'ó iyúmba kesimankóná kunáíkai mútú'-waasiya kusíkaiyo ímba isáúmpo Maníkó aantemba ísaraiye. ⁴ Kusí'maena wení kawé'-mápá'á móssinkowa'a mifá'-mé'a tuwímbai-tantaakon-aai ísaraumpo simátíméndamo é'a sáwí'a ónaumpo ímba kanaa'a

simátimenaumne. ⁵ Miyámó uráintafe'a kesú maimaé iyé'a kesí kísausafe'a ímba kesú maimaé iyé'a tuwímbai-tantaa'o kempá'ó tisasmó suwánésamo sésa aamoisaén-kwáásín-iyemo sen-ááísafé'a kesú maimaé wéiyune. ⁶ Kesúmo maimaé iyónae sékaa érai'-aaisafe'a kesú maimaé iyúna'a kentáfér'a sáwi-imayaawara'-waasin-iye ímba kanaa sewisinó. Énifo kesú ímba maimaé wéiyune. Aaimó súndarakembo kesúmo maimaé iyúndarakaa mináái isésa tuwímbai kentáfesa sésa óraal'-waasin-iye sewisinó. Mindá ímba siráái wétaiye. Kesí kísau awáne'a simátimunda-aai isé pó'a méraundawini áwáuma suwánaawana siráái wétaimba mindásafe'a kesú ímba maimaé iyúne.

⁷ Maníkó siyówa'a fí'oran-kawe-tantaa'a sáwifa'a awánáawánana Maníkó kentáfena séna wenáú maimaé iyífo séna moórá-tantaa'a sí'o í-tántáá'á súfimba faimarówana mindásafena waántawanko sáwi'a uwásinkáísana kesú ímbo maimaé iyóndasafena Maníkó miyá uwásinkaraiye. ⁸ Kaumbo-íká'á Fasi'aénkó Ísu Káráisitimpá'a inaí sé'a maantántáá'á maisiyuwéna'a kawé'-úmai méraano séwánana ⁹ minkáúmbó-íká'á séna ímbanifo miyá uréna'a úwoi áwa'nai ondá embá kanaán-iye. Ímbo fasi'ámaimo méraanda kesí fasi'aémbá áménana mifásí'aénkó embá iyáákaina méínone símaena iyáyiye. Ísu Káráisitini fasi'aénkó kenká'á káráwiyaimba pó'a

ímbo fasi'ámaimo méraundasafe'a aamoí úne. ¹⁰ Ísu Káráisitintafe'a imáyáamo únda ímbo fasi'ámaimo méraundawé símaimo sáwi'o

uwásínkááne sáwí-aaimo simásínkááne umbaitántáá'ó wéraine sáwí'o uwásínkááne miyántántáátáf'e'a ímbo imáyáa únda aamoí é'a sé'a ímbo fasi'ámaimo méraunda Ísu Káráisiti fasi'aémbá símís'a fasi'ámai méraumne súne.

Kórinti-naoraa-waasi imáyáa arupísemo uwátinkarain-aaí.

11 Miyán-ááímó simátimunda kesúraamba maimaé iyé'a sáwí-imayaawara'-waasiyaamba úne. Kembiwí karo'á sé'a Maníkóní aantá-waasín-owe sen-kwáásí miwí kembá ímba íyáakaraawe. Kemá úwoi-waasi úndanifo miwí kembá ímba íyáakaraawe. Poro Maníkóní aantá-waasi iyé-ááí kembiwí karo'-ááímó sen-kwáásísáf'e'a simátméraamba ímba simátmakaafó kemá Maníkóní aantá-waasi úne-aaí imáyáa íyantafe'a kempá'ó tiyáin-tantaakon-aaí maanáúfáifimbá simátimune.

12 Maníkóní aantá-waasiti kísau maarán-iye.

Fí'oran-kawe-kisau ímbo awánaraankisau Maníkóní fasi'aéntámbá wémæwe. Kempímbá komé'a miyán-kísáú wémæ'e'a ímba ifá tuwáawána'a suwánaraawe. 13 Nóra séra kentáf'e sé'a Maníkóní waási fí'o-fi'on-daopaken-kwaasiya'a kawel'-úmai káráwiyenawa kentáará'á ímba miyáumai wégarawiyo sembá fí'on-daopakewiya'o káráwiyaundanten-úmai kembiwíyá'á káráwiyaumne. Fí'o-fi'on-daopa'o Maníkóní waásifimbo komaéwánda miwí súwa'nai uráqfo kempímbó komaéwánda súwa'nai oró-ááí ímba séwándarakemba miyán-úmbái-ááí ímba simátkaraumne. Miyán-úmbái-ááímó simátkaraundarakaa kawe'á ówána pó'a

aamoí uwásínkaraawisino. Miyán-ímáyáámó ombá ifátuwáaro.

14 Kae'-í'a kentópa'a kuré'a káfé'a wéto'mayaan-e'a aneká kónae sé'a úmpo kondá umbai-tántáá'á ímba timé'a kentí óntambo simiyantafena ímba wésinkaifo kentirumbó simiyantafena wésinkaifo kónaumne. Iyámpói ímba tinófoiyá'a káráwiyesá wétuwa'nai-ofo tinófoi iyámpóiya'o káráwiyesá túwa'nai ontembá kemá miyá wéumpo **15** túwa'nai ondasáf'e'a makáunda-tantaa'o túwa'nai úmaimo tai'ásuwe'o óraa-kisau maé'o miyámó ondafimbó púwondasafe'a aamoí úne. Kesirumbá óraa'a wétimumpo kentirumbá kári'o wésimemba mindáwara'a taí'áafainifo imáyáá úmai kawe'án-oro.

16 Súwa'nai oro ímba séwándarakemba umbaitántáá'á ímba tímakaunda-aaisafe'a érai'-aain-kiye seró. Kempínkembá tuwímbai kentáfesa karo'á sésa kentáásí óntamba maénæ séna karo'á simásínkariye wésewe. **17** Nóra séra miyá uráumno. Ti'mákaundawiya kentí óntamba maimaésowa kembá másímakaao. **18** Táításimba fasi'aén-áái simáme'a ai'mákaunda moóráwigo Ísu Káráisitini waásiwara'a ti'mákaundarai mindáraiya karo'á símai óntamba maimaé másímakaayo. Táítási ímba miyá-sáwí'á uráiyee-aai ísaraawe. Wesékai mimbórá-ímáyááfinkembá kísau wémauye.

19 Kesí waásisono. Maanáúfáímó torausíyamba maarán-káró'-ímáyáá é'a kentáá súranka'a Poro wenáái arupíse ónæ séna maanáúfái agaiyáyiye

sénááwe-imayaa úne. Ímba miyán-ááísafé'a agaé'a Ísu Káráísitiye'a kááísamai mé'a Maníkón-aúranka'a kentí imáyáa túwa'nai ónæl'a miyán-áái wésimatinune. ²⁰ Kentópa'o kondamó ímbo kawé'-úmaimo méwá'l'o kotuwáné'l'o ímbo aamoimó ondasafé'a óraa'l'-imayaa úne. Kentópa'o kondamó óraa'l'-aaimo simátíméndamo isé'a ímba aamoí iyantafe'a óraa'l'-imayaa úne. Kentópa'o kondá aaisambá sé'a kaoré'a aaisambá sé'a tuwínkaa'l'-é'a símai sáwl'a uwátinke'a tíyo-aai sé'a kentúma maimaé iyé'a fí'o-fí'on-aai sé'a miyá-sáwl'á iyá'a kotuwánáúnafo sé'a minááí simátiminune. ²¹ Kentópa'o kondá aare-úméné waai-úménémó on-ímáyáá ímba tínaaembá uwámakenka'a tirááísafe'o owimbá ímba tínaaembá uwámakenka'a kotuwánáúnafo sé'a minááí simátiminune. Kentópa'o kondá miyá-sáwl'ó iyá'o é'a Maníkón-aúranka'a kembiwísafé'a sigaesafé'a onaná sirunkó umbaí táíníye.

13

*Ísun-aaisafe'a timankúnkúmbo ombá
káráwiyon-aai.*

¹ Kae'-í'a kentópa'a kuráundanifo aneka'á kóngumne. Kaumbo-kae'-wáásímó mimbórá-ánká'l'ó síyan-aaimo éta minááígómbá arupísesa ónaumne. ² Ímba aifa-kánáán-ifo ánaaenka'a kentópa'o komáewánda sáwl'o uráawiye seyaafá'é fasi'aén-áái simátímakaumne. Káfé'a némpa'o méraunda minááí simátítime'a súne. Kentópa'o kondá sáwl'o uráantafe'a kowésímatime'a ímbo étinkáanda sáwl'-meyamba

timénaumne súne. ³ Kentáfé sé'a Ísu Káráísiti simámísanawa wési wení imáyáafinkena wésiyo wésewe. Kentópa'o kondá sáwí-meyambo tíméndara'a suwáné sé'a Ísu Káráísitimo simámíntemba simásímiye sénááwe. Wemá Káráísiti kentirumpimbá kísaú wémaena ímba aamoisaéwí éna wení fasi'aéntámbá kísaú wémáyiye. ⁴ Ááéma wemá fasi'aémbá tuwéna aamoisaén-kwáásíyáámbá úwasa aaraa-táiyá'á tufúwana Maníkó íyáfasinankowana Maníkóní fasi'aénká'á mériaye. Miyáumai kesáawará'á aamoisaén-kwáásí úndanifo Ísu Káráísitiyetá kááíseta Maníkóní fasi'aénká'á méta kembiwí wétuwa'nai-une.

⁵ Kembiwí Ísu Káráísitin-aaisafe'a timankúnkuna wéeo ína wéeo imáyáan-oro. Ísu Káráísiti kentirumpimbá mérail ína mériyo imáyáan-oro. Mérainá'o é'a Ísu Káráísitini waásisa úne sé'a ⁶ kentáásáfé'a Maníkón-aaí simásíméwin-owe sénááwe-imayaá wéune. ⁷ Kentáásáfé sé'a Maníkón-aaí simásíméwin-owe sýantafeta ímba inaisá súmpo kembiwí kawe'ó íyantafeta Maníkómpá'á inaimó súndasa Maníkoo túwa'nai inasá kawe'án-oro súne. Ímba sáwí'a íyamba póta ímba sáwí-meyamba mátimenasasa tuwímbai kentáásáfesa sésa ímba Maníkón-aaí simásíméwin-owe sýamba mindá ímba óraa-tantaa'an-ifo kembiwí kawe'úmaimo mériyamba mindá óraa-tantaa'an-iyé. ⁸ Érai'-aaigo íyáákaino séta kísausa maéta wétuwa'nai-une. ⁹ Kentópa'o kondasá Maníkóntáf'e'o fasi'ámaimo mériyambo éta

aamoisá ónaumne. Miyámó íyambo éta ímba sáwí-meyamba timéta aamoisaén-kwáásiyáámbá éta mindásafetaawara'a aamoí ónaumne. Sáwí'o ompínkémbá kawe'ó iyantafeta Maníkómpá'a inaisá súne. ¹⁰ Kentópa'o kondá sáwí'o ontáf'e'a fasi'aén-ááí kosimátimunafo sé'a némpa'a mé'a maanáúfáí agai-timúne. Ímba sáwí'a uwátinke'a kentí imáyáa fasi'átinkáándasafena Fasi'aénkó iyáfasisinkowa'a kenká'á káráwiye'a némpa'a mé'a maanáúfáí agai-timúmpo torausé'a súndantemba oro.

¹¹ Kesí waásisono. Kawe'-úmai mé'a kawe'-ámbá arááíwae'a súndantemba é'a mimbórá-imáyáá úmai mé'a faru úmai méraaro. Miyámó iyánamo éna Maníkó arumbá tiména farumó uwátinkáíwai kembiwísé'a méíniye.

¹² Maníkóní akúní'o ontáf'e'a moórá-mora tiyáámba tímero. ¹³ Maníkóní waási maanká'ó méraawi kembiwísáfesa kawe'-úmai méraaro wésewe.

¹⁴ Fasi'aénkó Ísu Káráínsiti úwoi túwa'nai isaná Maníkó arumbá tímísqna wení Ufaen-ámútánkó kembiwísé'a méraisa'a mimbóráí'a úmai méraqantafe'a inaí súne.

Kemá Póro súnda-aai tai'áiye.

**Aú-aai símai kááísamakain-aai
The New Testament in the Awiyaana language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Awiyaana**

copyright © 1984 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Awiyaana

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-08-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

0dda5aa4-c019-59cf-b9ee-e1fd4762d49c